

Vergaderjaar 2014–2015

29 984

Spoor: vervoer- en beheerplan

Nr. 574

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 december 2014

Hierbij informeer ik u over het Vervoerplan 2015 van NS en het Beheerplan 2015 van ProRail waarmee ik heb ingestemd. Deze beide plannen treft u als bijlagen bij deze brief aan¹. De plannen bevatten de prestaties die NS en ProRail in 2015 leveren.

Werkwijze 2015

Met de Lange Termijn Spooragenda deel 2 en de uitwerking hiervan in de nieuwe concessies gaat de aansturing van NS en ProRail door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu veranderen. Kern van deze aanpak is dat lenM intensiever zal sturen op de prestatieverbetering en de samenwerking in de sector.

Aangezien de concessies op 1 januari 2015 ingaan en recent zijn afgerond, zal 2015 als een aanloopjaar fungeren. NS en ProRail worden in 2015 aangestuurd conform de nieuwe concessies maar er is ook ruimte om de nieuwe werkwijze te implementeren en naar de effectiviteit daarvan te kijken. Het gaat bijvoorbeeld om het nader uitwerken van een aantal indicatoren en het samenwerkingsprotocol.

Beleidsprioriteiten

Vooruitlopend op de formele gunning van de vervoer- en beheerconcessie is eerder dit jaar met NS en ProRail afgesproken om het proces om te komen tot het Vervoerplan 2015 en Beheerplan 2015 al zoveel mogelijk in te richten conform de werkwijze in de nieuwe concessies. Nieuw element in deze werkwijze is de jaarlijkse beleidsprioriteitenbrief waarin lenM aangeeft waar NS en ProRail, bij het uitvoeren van hun taken, zich extra op moeten focussen in het komende jaar. Het gestelde in deze beleidsprioriteitenbrief treedt niet in de plaats van de verplichtingen in de concessie,

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

maar brengt daarin accenten en focus aan voor het komende jaar. De prestaties in het afgelopen jaar vormen daarvoor de basis, de beleidsambities het richtpunt.

Op 16 juli hebben NS en ProRail een beleidsprioriteitenbrief ontvangen, met daarin het verzoek om in het Vervoerplan 2015 en het Beheerplan 2015 de eerste uitwerking en resultaten te laten zien van de beleidsambities uit de LTSA 2. NS en ProRail hebben de brieven als bijlagen opgenomen bij het vervoer- en beheerplan.

Op basis van de ambities uit de LTSA en het gestelde in de nieuwe vervoerconcessie is in de beleidsprioriteitenbrief aan NS verzocht om in het Vervoerplan 2015 prioriteit te geven aan de uitwerking van de thema's betrouwbaarheid, deur-tot-deur reis en (over)volle treinen. Deze thema's raken de kern van de opgave voor NS om – samen met ProRail – eerst te werken aan een meer betrouwbare operatie om vervolgens hogere frequenties te kunnen bieden voor de reizigers («eerst beter, dan meer»). Tevens past dit in het streven van NS naar voortdurende verbetering en het gegeven dat de reiziger op 1, 2 en 3 staat.

De beleidsprioriteitenbrief legt voor ProRail de focus op een betrouwbare operatie, waarbij het aantal verstoringen omlaag gaat en impact en duur van verstoringen beperkt worden. Daarnaast vraagt de brief ProRail zich in het bijzonder te gaan richten op het verbeteren van de kwaliteit en beschikbaarheid van de infrastructuur. Het gaat hierbij om – door onderhoud te plegen – storingen te voorkomen en om het verbeteren van de beschikbaarheid van de infrastructuur door de impact van buitendienststellingen voor werk aan het spoor terug te dringen. Daarbij is het van belang om bij het borgen van de veiligheid bij het werken aan het spoor de impact voor reizigers en verladers zoveel mogelijk te beperken.

Voor zowel NS als ProRail geldt dat zij bij de uitvoering van hun concessietaak zoveel mogelijk samenwerken met elkaar, de andere partijen in de spoorsector en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en daarnaast zoveel mogelijk transparantie over het uitvoeren van hun taak en hun prestaties geven.

Prestatieafspraken

NS en ProRail informeren het Ministerie van Infrastructuur en Milieu uiterlijk 1 maart 2015 over de behaalde resultaten in 2014 ten opzichte van de grenswaarden in de plannen voor 2014. Uw Kamer wordt zo spoedig mogelijk daarna geïnformeerd over de prestaties en eventuele handhaving.

Voor de prestatieafspraken bij de kpi's gelden in de nieuwe systematiek vanaf 2015 voor NS en ProRail drie typen waarden:
Bodemwaarden: de waarde die ieder jaar gehaald moet worden. Indien een waarde niet aan de bodemwaarde voldoet geldt een direct opeisbare geldsom; deze waarden staan in de concessies.
Streefwaarden: de waarde waarnaar gestreefd wordt richting 2019; deze waarden staan in de concessies.
Progressiewaarden: de waarde die per jaar wordt afgegeven en toegroeit naar de streefwaarde in 2019; deze waarden staan in het Vervoerplan.

Vervoerplan 2015

NS geeft in het Vervoerplan 2015 een goede invulling aan de beleidsprioriteiten uit de beleidsprioriteitenbrief, de randvoorwaarden transparantie en samenwerking en de programma's genoemd in de concessie. In de

concessie staat de prestatieafspraken dat in 2019 ten minste 80% van de reizigers NS een cijfer 7 of hoger geeft als algemeen klantoordeel. In 2015 heeft NS de ambitie op 76% uit te komen (2% boven de in de concessie afgesproken bodemwaarde).

Om de stap naar hoogfrequent reizigersvervoer mogelijk te maken, moet het aantal verstoringen van de treindienst verminderd worden. De basis van de operationele uitwerking is opgenomen in het rapport «Beter en Meer» van 20 december 2013. In de eerste jaren (2014 tot en met 2018) ligt de nadruk op de verbetering van de betrouwbaarheid van de treindienst. Hiertoe heeft NS samen met ProRail een aantal deelprogramma's ingericht. Deze beschrijft NS nader in hoofdstuk 4 van het Vervoerplan. NS heeft de ambitie in 2015 op alle afgesproken betrouwbaarheid indicatoren boven de bodemwaarde te presteren.

Activiteiten die NS onderneemt om de deur-tot-deur reis soepeler te laten verlopen zijn vermeld in hoofdstuk 5 van het Vervoerplan 2015. In 2015 stelt NS samen met andere vervoerders een dashboard op waarmee verbetering in deur-tot-deur reis gemonitord kan worden. Dit is conform de beleidsprioriteitenbrief.

Goede informatievoorziening is een belangrijk element van de deur-tot-deur reis. Er is een nieuwe indicator ontwikkeld waarbij een bodemwaarde van 78% is bepaald. In de concessie is afgesproken dat in 2019 NS op de reisinformatie treinketen ten minste 82% scoort. NS streeft ernaar in 2015 op 79% uit te komen.

Het Vervoerplan bevat verder een programma dat erop gericht is vervoerscapaciteit te realiseren die naar tevredenheid van de klant is. NS laat in haar Vervoerplan 2015 zien welke concrete stappen zij neemt in 2015 om hier invulling aan te geven. Met NS is afgesproken dat zij in 2019 op het gebied van vervoerscapaciteit in de spits 99,2% scoort en op de aandachtstrajecten 97,5%. De kpi «vervoerscapaciteit reizigers in de spits» geeft een indicatie van de kans op een vervoerplaats, voor een reiziger die in de spits in een willekeurige trein stapt.

NS heeft de ambitie in 2015 om op deze indicator 0,1 procentpunt boven de bodemwaarde te presteren; na 2015 leiden de maatregelen die in het kader van bovengenoemd programma worden genomen tot meer significante resultaten. Ten aanzien van de 10 aandachtstrajecten streeft NS ernaar in 2015 ook beter (0,2 procentpunt) te scoren dan de bodemwaarde.

Beheerplan 2015

ProRail geeft in haar Beheerplan 2015 een goede invulling van de beleidsprioriteiten uit de beleidsprioriteitenbrief. De randvoorwaarden transparantie en samenwerking worden door ProRail met ambitie ingevuld. Deze ambities zien we terug bij de meer uitgebreide continue dialoog met vervoerders, verladers en consumentenorganisaties, in de op te richten veiligheidsdialoog, maar ook bij de ontwikkeling van het online dashboard waarop straks transparant inzicht in de prestaties wordt gegeven. Naast de bestaande prestatie-indicator klantoordeel van vervoerders zet ProRail in op de ontwikkeling van prestatie-indicatoren voor klantoordelen van reizigers, decentrale overheden en verladers.

Om de betrouwbaarheid van de operatie te verbeteren werken ProRail en NS de maatregelen uit het rapport «Beter en Meer» samen verder uit. ProRail wil de betrouwbaarheid verbeteren door de inspanningen te richten op het beter kunnen voorkomen van verstoringen en negatieve uitschieters. Zo worden in het kader van professionalisering van de be- en bijsturing in 2015 concrete activiteiten ondernomen, zoals de inrichting in

2015 van een eenduidige besluitvormings- en commandostructuur om de storingshinder terug te dringen. Activiteiten die ProRail onderneemt om de betrouwbaarheid te verhogen beschrijft ProRail in hoofdstuk 3. ProRail ambieert in 2015 een reizigerspunctualiteit van 90% op het hoofdrailnet en streeft in 2019 naar 92,3%.

Daarnaast ligt voor ProRail in 2015 het accent op het verbeteren van de kwaliteit en de beschikbaarheid van de spoorinfrastructuur. ProRail werkt hier in 2015 aan door Prestatie Gericht Onderhoud verder in te voeren, de seizoensmaatregelen verder te professionaliseren en vroegtijdiger met stakeholders, partners en klanten in overleg te treden over afwegingen en voornemens. Het verbeteren van de veiligheid en versterken van de veiligheidscultuur in de sector randvoorwaarden voor deze verbetering. ProRail zet hier in 2015 actief op in met het Landelijk Verbeterprogramma Overwegen, maar ook met de in oprichting zijnde veiligheidsdialoog om met stakeholders het gesprek aan te gaan over de spanning tussen het werken volgens veiligheidsnormen en mogelijke hinder voor reizigers. Daarnaast wordt een nieuwe prestatie-indicator ontwikkeld die klanthinder als gevolg van storingen aan de infrastructuur zal weergeven. Activiteiten die ProRail onderneemt om de kwaliteit en beschikbaarheid van de spoorinfrastructuur te verbeteren staan beschreven in hoofdstuk 3 en 4.

Tot slot

Bijgevoegd Vervoerplan en Beheerplan geven een goed totaal overzicht van de wijze waarop NS en ProRail in samenwerking met andere partijen in 2015 de kwaliteit van het spoor verbeteren, zodat reizigers de trein in toenemende mate als een aantrekkelijke vervoersoptie zien en gebruiken.

Ik ben tevreden met de mate waarin het Beheer- en Vervoerplan al zijn opgesteld in de geest van de nieuwe beheer- en vervoerconcessie en de nieuwe manier van aansturing die in de Lange Termijn Spooragenda is gepresenteerd. Ik vertrouw erop dat hiermee in 2015 het treinproduct voor de reiziger, in het bijzonder voor wat betreft betrouwbaarheid, deur-tot-deur reis en reisgemak, verder verbeterd.

Op basis van deze overwegingen stem ik in met de plannen voor 2015.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
W.J. Mansveld